

ODPOWIEDZ

Na Piſmo Drukowane, pod Tytułem Objasnienie Proiektu, na ubeſpieczenie Staroſtwa Chmielnickiego *przez Jm Pana Nowickiego Łowczego Ziemi Chełmſkiey, Wſi Markuſz od tegoż Sttwa oderwaney Poſſeſſora, Podane.*

Ad Primum Sam Tytuł Proiektu przez J. W. Hrabie Oſſolińſkiego Staroſtę Chmielnickiego Prześwietnym Stanom Nayiaśnieyſzey Rzepltey podanego przeświadcza, iż ani zyſku dla ſiebie nie ſzuka, ani ukrzywdzić kogo myśli, gdy tylko ſzczegulnie toż Staroſtwo znacznie w Granicach, dawniey, y w Roku 1765. przez J. Pana Nowickiego, y innych uſzkodzone, pragnie ubeſpieczyć, ażeby w dalſzym czaſie bardziey rozerwane nie było, co ieſt powinnością Staroſty, a intereſſem Rzepltey, y takowy Proiekt, iako ſprawiedliwy, nie potaiemnie, lecz publicznie, nie tylko podany, ale też na wielu Exemplarzach dla wiadomości Drukowany, y kommunikowany, do rąk ſamego J.P. Nowickiego doſtał ſię.

Ad 2dum Roztrząśnienia, y Remonſtracyi Proiekt ſamego ubeſpieczenia Sttwa ſzukaiący niepotrzebuie, bo ieſt iaſny, w niczym nikogo nieuſzkadza, ani niczyiey właſności odbiera, wſzyſtkie Wſie wyrazone ſą w Poſſeſſyi J. W. Staroſty Chmielnickiego, za Przywilejami, y z nikim Proceſſu Granicznego w Sądach Aſſesſorſkich niema, oprocz J. P. Nowickiego, y I.P. Ilińſkiego wexy, ktora ſię niżey wyremonſtruie.

Ad 3tium Naywyżſza Władza Rzepltey nie uczyniłaby kary lecz Sprawiedliwość, gdyby podług Statutow te Awulsa przywrociła *ad Corpus* Sttwa, ktore od niego bez Jey Pozwolenia, y Konſtytucyi oderwane.

Ad 4tum Ocalić tylko pragnie J. W. Stta nie rozſzerzać Sttwo; y nikt ſię o to nie ſkarzy. Sam tylko J P. Nowicki maiąc *acſi Avuls*, uſiluie go krzywdą Sttwa powiękſzać, Granicę przechodzi, Proceſſ broniącemu tego z Dyſſymulacyą J. W. Staroście z znaczną expenſą formuie, y tym ukoloryzowanym zyſkiwać chce, ieſt więc władzy Rzepltey zaſłonić od ſzkody Sttwo, y Staroſtę, przez ubeſpieczenie dawnych Granic, y uwolnienie onegoż od takowego Wexaterſkiego Proceſſu.

Ad 5tum Jchmość Obywatele Wdztw Podolſkiego, y Bracławſkiego nie mieliby przyczyny mieścić w Inſtrukcyach użalenia przeciwko Sttwu, lub Staroście Chmielnickiemu, boby każdy maiąc krzywdę, ſzukał ſatysfakcyi w przyzwoitey Jurysdykcyi każdego czaſu, dotąd iednak Proceſſu, ani ſkarg Urzędownych niemaſz, a ieżeliby *quo casu* był Punkt w Inſtrukcyi umieſzczony, to chyba ſtaraniem J. P. Nowickiego, dla dogodzenia właſnemu Intereſſowi.

Ad 6tum

Ad 6tum Kiedy według dawnych Granic Roku 1545. y 1570. rozległość Sttwa Chmielnickiego począwszy od karczem Chmielnickich, czarnym szlakiem zawsze graniczyła, y teraz graniczyć powinna do Granic Pikowskich, y nie do szlaku Tatarskiego, lecz ku szlakowi Czarnemu rozciąga się, płonny więc zarzut, aby tylko trakt Tatarski zwany, za Granicę Starostwu Chmielnickiemu miał służyć, lub żeby za nim żadnych gruntow nie miało, bo gdyby ta objekcya była prawdziwa, iużby tym samym Sttwo Chmielnickie z Czarnym szlakiem nie graniczyło. Jeżeli zaś Chorągwie Nadworne osadzone, iest to dowodem, że J. W. Starosta tak Prawem Starostom przepisaną powinność pełniąć, iako też powierzony ten od Rzepltey Depozyt ocalaiąc, y tak onego, iako y innych Obywatelow od praktykowanych w tamtym kraiu haydamackich niebespieczeństw zasłaniaiąc, własney na utrzymanie onych nieżałuie expensy; Zarzut zaś dania tymże Chorągwiom wolności bicia się, y zabierania cudzych gruntow, nie tylko iest płonnym, aleteż bez proby kary godnym, a drugi zarzut, iakoby na cudzych wsie nowe poosadzali, prawdzie y przyzwoitości J. P. Nowickiego przeciwny, tym samym się umarza, że się oto nikt nieskarzy, ani Processu formuie, ani formować może, gdy Sam J. W. Stta zasłony Sttwa od krzywdy, y Granic dawnych od szkody ubespieczenia szuka, nie słuszną więc tym samym takową inwektywę okazuie.

Ad 7mum Liczba Wsi w Proiekcie wyrażonych nie probuie przemocy, boby o tę rownie można posądzać licznieysze w tamtym kraiu maiących Dobra, lecz prawdziwiey dowiodłoby Sttwo Chmielnickie wiele krzywd y gwałtow, choć niby przez słabszych sobie poczynionych, nie tylko w czasie dawnieyszym, ale iuż nawet y w Roku 1765. a przecież im ta moc na wzaiem samę tylko pokazała Dyssymulacyą.

Ad 8vum Kommissye, że dawniey niebrały skutku, iakoby dla gwałtowności trzymanych ludzi Nadwornych, informować, y nauczyć powinny J. Pana Nowickiego dokumenta Roku 1746. y inne że z przyczyny tych samych Ichmciow, ktorzy od Sttwa Chmielnickiego Wsie sobie uzurpowali, przecież dotąd żadney *in lite pendente* niemasz, oprocz samego J. Pana Nowickiego.

Ad 9num Ponieważ wzmiankuie J. P. Nowicki Kommissyą Roku 1765. więc dla tey rożeznania nieprawności, y nie sprawiedliwości z Oczywistą krzywdą Sttwa Chmielnickiego wyrażaią się przyczyny.

1mo J. Pan Nowicki posiadaiący Wsie Markusze, Zuzuleniec Mytyńce y Pustowoyty od Starostwa Chmielnickiego nie wiedzieć na iakowym fundamencie, przeciwko Statutom oderwane, iako lustracye 1563, 1569, 1570, 1616. y inne probuią uformowawszy sobie do gruntow Sttwa Chmielnickiego pretensyą, wyrobił sobie w Roku 1765. *ad malam informationem* Reskrypt do rozgraniczenia przeciwko Statutowi nakazuiącemu, ażeby Dekreta, a nie Reskrypta Komissarzom, do rozgraniczenia Dobr Krolewskich od Krolewskich dawały władzę.

2do

2do. Taż Kommissya nad Opis samego Reskryptu każącego Dobra Markusze rozgraniczyć od Sstwa Chmielnickiego, bez wzmianki żadney o inszych Dobrach, lub Attynencyach *Favore* I. P. Nowickiego z krzywdą Sstwa Chmielnickiego postąpiła, gdy inne Dobra w Reskrypcie nie wzmiankowane rozgraniczyć ważyła się.

3tio. Taż Kommissya przeciwko Przepisowi samego Reskryptu Kommissarzow z obydwoch stron do Rozgraniczenia wyciągaiącego postąpiła, gdy sami IchMość Kommissarze I. P. Nowickiego, Jurysdykcyą nad Opis Reskryptu na Gruncie Semeckim do Sstwa Chmielnickiego należącym fundowali, a niezważaiąc na Prawne y sprawiedliwe Oppozycye, Manifest, y Mandaty do Assessoryi położone, Dukt Graniczny *in Contumaciam* wyprowadzili, zacząwszy *Terminum, a quo*, nie od Markuszowa, według Reskryptu, ale od Gruntow do Semek należących, y nigdy z Markuszami nie graniczących.

4to. Ciż IchMość Kommissarze przeciwko wszelkiemu zwyczaiowi y Terminalności (bo na ostatnim Kopcu, czyli *in Termino ad quem* Prawo przysięgać każe, y ten sam Reskrypt kazał) y Imć Panu Nowickiemu na pierwszym Kopcu, czyli *in Termino a quo* przysiądz nakazali, y znaczną Część od Stwa do Markusz: oderwać usiłowali.

5to. Ciż IchMość Kommissarze Tenucie Torczynowi W, *ad praesens* I. Klińskiego Ssty Gudynowskiego w Reskrypt bynaymniey niewchodzącego, tylko szczegulnie iako Kollateralnego. *pro sola Recognitione* Sciany od Sstwa przypozwanego, znaczną część Sstwa Chmielnickiego przysądzili.

6to. Po takowym gwałtownym Postępku, y Bezprawiu nie zważaiąc na wyżey wyrażone, y inne Opozycye ku Obronie Sstwa Chmielnickiego czynione, IchMość Kommissarze, iakoby z Dekretu Oczywistego, a nie z Reskryptu przysłani, Akt swoy zalimitowali, *& pro Panis Ratione Impugnatae Executionis Rescripti*, do Sądow Assessorskich, Sprawę odesłali, w ktorych gdy *Legitimum Accessorium*, według prawa Kommunikacyi Dokumentow, nie uszło, przymuszony był J. W. Ssta dla samey zasłony Sstwa od krzywdy, dać się wzdać.

Po tey tak Expedyowaney Kommissyi, przypomniał sobie J. P. Nowicki, że, lubo Mu przez teyże Gwałtowność Duktu, przysądzone zostały Grunta, na ktorych Wieś Kierdanowka, czyli Białyrękaw od lat nie zbyt dawnych lokowany, iednakże nie sądząc dla siebie dostatecznego bespieczeństwa, wyrobił sobie Przywiley *ad sinistram Informationem*, na ktorą *antecedenter* Przywiley *incorporationis* 1749. Roku iuż był wyszedł *in Personam* J. W. Wdy Wołyńskiego, na ow czas Ssty Chmielnickiego, ktory był zawsze, y teraznieyszy J. W. Ssta dotąd w Aktualney zostaie Possessyi, ile, że takowy I. P. Nowickiego iako poślednieyszy Przywiley Konstytucya 1716. Roku annihiluie.

Lubo także przy Possessyi Sstwa Chmielnickiego zostało Gruntu Tenucie Torczynowi W. *ad praesens* Jlińskiego, przez Kommissyą gwałtowną 1765. nadanego, iednakże w Roku 1771.

 tenż

tenże Grunt od Torczyna mocą odebrany, y W. Jlińſkiemu wraz z Torczynem przedany, choć *lite pendente* Prawo takowych z krzywdą czynić gwałtowności zakazuie, na ktorą uzurpacyą y wiolencyą, choć z oczywiſtą krzywdą Sſtwa, cierpliwie, y w ſpokoyności zapatrywał ſię J. W. Sſta, oczekuiąc czaſu y w nim przyzwoitey ſprawiedliwości, według Oczywiſtego Prawa, Reindukcyi, y kary za Expulsyą, lecz potaiemnie, y na złą Informacyą wypadł Reſkrypt *die 4. 7bris* Roku przeſzłego 1773. nakazuiący J. W. Staroście zachowanie, y nie inkwietowanie w Poſſeſſyi W. Jlińſkiego, upada więc zarzut I. P. Nowickiego gwałtowności, bo gdyby ſię nią rządził J. W. Sſta, czyliżby ſpokoynie na takową uzurpacyą Gruntu patrzał, lecz znać ſpokoyny umyſł ſamey ſzukaiący ſprawiedliwości.

Ad 10mum. Nie może I. P. Nowicki w ſpołeczeńſtwie wexy ſwoiey mieścić I.P. Oſtrowſkiego Podkomorzego Bracławſkiego. Ten bowiem zacny, y ſprawiedliwy, Sſtwa Chmielnickiego Sąſiad, poznawſzy Iſtotę prawdy, przez J. W. Sſtę Chmielnickiego wytłomaczoną, y okazaną, zupełnie zaſpokoiony zoſtał.

Ad 11mum. Wielką oczywiſtey Prawdzie czyni krzywdę I. P. Nowicki, bo zacząwſzy od Roku 1731. 1744. 1746. y poźniey Intentowane były zawſze Proceſſa, o Awulsa Sſtwa Chmielnickiego, to ieſt o te ſame Wſie, przez I. P. Nowickiego, y W. Jlińſkiego uzurpowane, ktore Fundamentu od Rzpltey do oderwania nie maiąc, przyłączone być powinny *ad Corpus* Sſtwa Chmielnickiego.

Ad 12mum. Rozległość Sſtwa Chmielnickiego przez I. P. Nowickiego zmierzona, znacznie iuż dotąd, przez używanie nie mocy, ale Dyſſymulacyi, pokrzywdzona, gdyby zaś wcale broniona nie była, od wdzieraiących ſię coraz bardziey Gwałtowności, zmnieyſzonaby wcale zoſtała, czemu zabiegaiąc J. W. Sſta, nie opiſuie żadnych nowych *in præjudicium Alterius* Granic, lecz tylko dawnych ubeśpieczenia ſzuka, a zatym y *Collaterales* pewni być mogą, że Ich nie żąda pokrzywdzenia.

Ad 13tium. Nie może W. Nowicki, ani W. Jlińſki żądać kontynuacyi ſwoiey Kommiſſyi Prawu, y Sprawiedliwości z przyczyn wyżey wyrażonych przeciwney, owſzem Prześwietna Delegacya z Naywyżſzey władzy Stanow Rzpltey poſtanowiona, zapatrzywſzy ſię na takowe Sſtwu Chmielnickiemu uczynione krzywdy, dla Ich Rzetelności, a płonnych Imć P. Nowickiego zarzutow poznania, *e medio ſui*, (ieżeli ſię będzie zdawało) wyznaczyć J. WW. Kommiſſarzow, y Proiekt podany dla dalſzego ubeśpieczenia Granic Sſtwa Chmielnickiego, łaſkawie przyiąć raczy, o co głębokie Swoie J. W. Staroſta zanoſi proźby.